

LÉGI KÖZLEKEDÉS – ÚTON A KARBONSEMLEGESSÉG FELÉ

Jelenleg a világ szén-dioxid-kibocsátásának 2 százalékáért felel a légi közlekedés. Habár ennek csupán az 5 százalékát adják a repülőterek, így is tetemes mennyiségről van szó. Csökkentése a világ összes repülőterének közös felelőssége. A klímaváltozás ugyanis globális probléma, amelynek megoldásához globális összefogásra van szükség – ahogy a repülésben törekednek is erre.

SZERZŐK: MUNKÁCSI ZSUZSA, KIS FERENC | BUDAPEST AIRPORT

A légi közlekedés minden ediginél gyorsabban fejlődik napjainkban, ezáltal nemcsak a világgazdaság egyik fő hajtóerejét jelenti, hanem élenjár környezetvédelmi teljesítményének növelésében is. A repülés az első iparág, amely – összhangban az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljaival – példátlan összefogással jelentős, a klímaváltozás hatásait csökkentő célokat határozott meg: 2020 után a karbonsemleges növekedés elérését.

Globális elköteleződés

A légi közlekedés már jelenleg is szép eredményeket mondhat magáénak. Egy mai járat feleannyi CO₂-kibocsátással közlekedik, mint 1990-ben, míg a repülés az energiahatékonyság terén 80%-kal fejlődött, a zajkibocsátás pedig 75%-kal csökkent a 60-as évekhez képest.

A karbonsemleges növekedés eléréséhez azonban további fejlesztések szükségesek az alábbi területeken:

- » technológiai fejlesztések,
- » működési hatékonyság növelése,
- » fenntartható alternatív üzemanyagok,
- » piacon alapuló kibocsátás-szabályozás (CORSIA).

2016-ban 66 ország részvételével fogadták el az ICAO (International Civil Aviation Organization) montreáli ülésén azt az indítványt, amelynek célja a világ első iparági kibocsátáskereskedelmi rendszerének kialakítása. A projekt a CORSIA nevet kapta.

Növekvő forgalom – erősödő környezetvédelmi hatékonyság

A hazai légi közlekedés legjelentősebb szereplője a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér üzemeltető Budapest Airport. A világban zajló tendenciákhoz hasonlóan hazánkban is dinamikus fejlődés figyelhető meg mind a forgalmi adatok, mind a környezetvédelmi hatékonyság területén. Az utasforgalom folyamatos növekedése már negyven hónapja tart a budapesti repülőtéren: 2017 júliusában összesen 1 329 860 utas érkezését, illetve indulását regisztrálta a Budapest Airport – korábban még nem fordult elő, hogy egyetlen hónapban az utasok száma meghaladta volna az 1,3 milliót.

Ilyen mértékű fejlődést csak folyamatos fejlesztésekkel lehet elérni, ezért a repülőtér üzemeltetője megalkotta a BUD2020 névre keresztelt, 50 milliárd forintos (kb. 160 millió eurós) ötéves repülőtér-fejlesztési programját.

Ennek egy elemeként június közepén fejeződött be az 1-es futópálya rekonstrukciója. A 30 évnél is régebben épített pálya betontáblái, illetve az alapozás mostanáig bírta a fel- és leszálló gépek jelentette terhelést. A beruházás 1,65 millió euróba, vagyis valamivel több mint 500 millió forintba került a Budapest Airportnak. Szintén idén nyáron készült el egy újabb parkoló fejlesztése, ahol további ezerrel nőtt a férőhelyek száma a 2. terminál közelében. A parkolóbővítés keretében új helyre költözött és jelentősen kibővült az Aeropark repülőmúzeum, emellett megépült egy újabb, 150 méternyi fedett gyalogosjárda, amely összeköti a terminálhoz vezető, már meglévő járdákat.

A 2B terminálhoz közvetlenül kapcsolódó új utasmóló építése is része a BUD2020 programnak. Összesen tíz új beszállítófolyosóval, valójában azonban 27-féle (buszos, illetve gyalogos) beszállítási lehetőséggel bővül jövő nyáron a terminál.

A Budapest Airport elsősorban a repülőtéri infrastruktúra fenntartása és üzemeltetése kapcsán rendelkezik közvetlen ráhatással a szén-dioxid-kibocsátásra és az energiagazdálkodásra.

EREDMÉNYEK 2012-TŐL 2016-IG

A környezetvédelmi intézkedések és a karbonmenedzsment-szemlélet szorosan kíséri a beruházásokat és a mindennapi működést.

A Budapest Airport 2005-től, az üvegházhatású gázok (ÜHG) európai kereskedelmi rendszerének bevezetése óta követi nyomon és jelenti hivatalosan CO₂-kibocsátását, majd 2010-től kezdeményezte a kötelezően alkalmazandó szabványhoz képest ÜHG-kibocsátásának összetettebb, önkéntes felmérését. Ennek eredményeként szerezte meg a nemzetközi karbonakkreditációt a világ repülőtereinek európai szakmai szervezetétől, az ACI Europe-tól (Airports Council International Europe).

Az úgynevezett Airport Carbon Accreditation egy kizárólag repülőterekre kidolgozott nemzetközi minősítési rendszer, amelyet a légi közlekedési szektor ÜHG-kibocsátásának csökkentése érdekében hoztak létre. Célja, hogy a világ repülőterei saját felelősségüknek megfelelően fogjanak össze a klímaváltozás elleni globális küzdelemben. A 4 lépcsőből álló programban a Budapest Airport

már a 3. szintnél tart, ami azt jelenti, hogy csak egy lépésre van a karbonsemlegesség elérésétől. A programban való részvétel során a repülőtér kidolgozta energia- és karbonkibocsátási politikáját, amelyet rendszeresen felülvizsgál, és amit a vezérigazgató fogad el. A terv az alábbi célokat tartalmazza:

- » energiafelhasználás és -kibocsátás folyamatos csökkentése,
- » energiamegtakarítási célok kitűzése, azok rendszeres felülvizsgálata,
- » a célok eléréséhez szükséges erőforrás és információ biztosítása,
- » megfelelés a vonatkozó jogszabályi és egyéb előírásoknak az energiahatékonyság érdekében,
- » energiahatékony szolgáltatások és termékek beszerzése,
- » a célok és eredmények dokumentálása, rendszeres felülvizsgálata és kommunikációja,
- » repülőtéri partnerek bevonásával a környezeti hatások további csökkentése.

Az említett karbonmenedzsment-

rendszer erőfeszítéseinek köszönhetően az elmúlt 6 évben 47%-os CO₂-kibocsátás-csökkenést ért el a cég. A cél további 10%-os emissziócsökkentés a következő 5 év során, majd végül a teljes karbonsemlegesség.

Greenairport Program

A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér szinte egy önálló kisváros, amely saját infrastruktúrával rendelkezik. Területét és erőforrásait az utasok és saját dolgozói mellett száznál is több cég használja a nap 24 órájában a biztonságos és színvonalas üzemelés érdekében. A környezetvédelem nem szűkíthető egy cég jogi határai közé, főleg nem egy 15 Margit-szigetnyi területen, ahol évente közel 12 millió utas fordul meg. Ezért 2015 nyarán a Budapest Airport partnerségi kezdeményezést indított Greenairport Program néven annak érdekében, hogy a nemzetközi repülőtérén tevékenykedő szervezetek az üzemeltetővel összefogva tovább tudják csökkenteni a légikikötő környezeti hatásait.

Az összefogás legfontosabb üzenete, hogy az ország egyik legjelentősebb gazdasági egységeként együttesen is elkötelezettek a felelős vállalati működés és a környezetvédelem mellett, és ezzel összhangban közösen kívánják megerősíteni partnereik bizalmát, továbbá kivívni az egész magyar társadalom elismerését. A program a klímavédelemre mint a légi közlekedéssel kapcsolatba hozható legjelentősebb környezeti kérdésre fókuszál, és az innovációra, az összefogásra, a közös cselekvésre épül. Ennek megfelelően segíti, elismeri és ösztönzi a környezetvédelemben előrettekintő repülőtéri vállalatokat, és lehetőséget biztosít a közös gondolkodásra, az együttes cselekvésre. Továbbá lehetővé teszi a tudás és a tapasztalat megosztását, támogatja a környezeti teljesítmény javítását célzó intézkedések megvalósítását.

A program elősegíti a nemzetközi repülőtéri karbonakkreditációs programban tett vállalatok teljesítését, mivel a partnerek adatszolgáltatással segítik a pontos számítást, amelynek végső mérőszáma CO₂-kibocsátás/utas. (A cél az egy utasra vetített ÜHG-kibocsátás folyamatos csökkentése.) Nem elhanyagolható az a tény sem, hogy a közös CO₂-kibocsátás-csökkentés gazdasági előnyöket is teremt: az energiafelhasználás csökkentése, a megújuló energiaforrások használati lehetőségének megteremtése és a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése.

A Greenairport Programhoz 3 éves fennállása alatt több mint 30 partner-vállalat csatlakozott (ezzel közvetten 3000 főt érve el). Eddig 6 partnertalálkozó workshop valósult meg, összesen 160 résztvevővel. A jövőre nézve kulcsfontosságú a partnerek számának és sokszínűségének folyamatos növelése, illetve a fenntarthatósági szakmai témák további bővítése az igényekhez és a tendenciákhoz igazodva.

